

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/mdpoo/87165,Wywiad-z-prok-Lukaszem-Gramza-na-temat-sledztwa-dotyczacego-KL-Auschwitz-Birkenau.html>
25.04.2024, 10:50

Wywiad z prok. Łukaszem Gramzą na temat śledztwa dotyczącego KL Auschwitz-Birkenau

O śledztwie w sprawie KL Auschwitz-Birkenau z prokuratorem Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu IPN w Krakowie Łukaszem Gramzą, prowadzącym to postępowanie, rozmawia redaktor naczelny portalu przystanekhistoria.pl dr Rafał Leśkiewicz.

Dr Rafał Leśkiewicz: *IPN od wielu lat prowadzi postępowanie dotyczące niemieckiego obozu koncentracyjnego w Auschwitz. Czego dokładnie dotyczy to postępowanie?*

Prok. Łukasz Gramza: Postępowanie zmierza do sformułowania całościowej prawnej oceny działań podejmowanych przez funkcjonariuszy III Rzeszy Niemieckiej wobec więźniów obozu. Ocena ta musi wynikać z ustaleń faktycznych, które dokonywane są na zasadach i w formie właściwej dla klasycznego postępowania przygotowawczego. Śledztwo prowadzone jest w sposób określony w Kodeksie postępowania karnego. Oczywiście zakresem postępowania nie są objęte osoby, które zostały już skazane prawomocnymi

wyrokami za zbrodnie popełnione w obozie. Należy jednak zwrócić uwagę na odrębności śledztwa prowadzonego przez Komisję w stosunku do typowego postępowania przygotowawczego. Najważniejsze z nich dotyczą koncentracji szczególnej uwagi na ustaleniu pokrzywdzonych oraz na pełnym wyjaśnieniu okoliczności sprawy nawet w przypadku, gdy wiadome jest, że sprawca nie żyje. Postępowanie może zostać wówczas umorzone dopiero po realizacji dodatkowych celów śledztwa określonych w ustawie o IPN.

R. L: *Jak obszerne jest to postępowanie, ilu świadków przesłuchano do tej pory?*

Ł. G.: Materiał dowodowy śledztwa zgromadzony jest w przeszło 200 tomach akt głównych, nie licząc akt podręcznych i załączników. W toku podjętego w 2011 r. postępowania przesłuchano blisko 150 osób, zaś w całych aktach znajduje się ponad 3000 unikatowych protokołów przesłuchań świadków, przy czym należy zaznaczyć, że niektóre osoby były przesłuchiwane wielokrotnie. Warto pamiętać, że KL Auschwitz-Birkenau był największym niemieckim obozem koncentracyjnym, który spełniał wiele funkcji – obozu koncentracyjnego w ścisłym tego słowa znaczeniu, obozu pracy przymusowej i obozu zagłady. Nie można również zapominać, że tzw. obozowi macierzystemu podlegało kilkadziesiąt podobozów, gdzie również przebywali więźniowie i gdzie popełniano na nich zbrodnie. W przeszłości w sprawie niemal każdego z podobozów prowadzono odrębne śledztwo, co znacznie utrudniało całościową ocenę prawnokarną działalności obozu. Dopiero niedawno tych kilkadziesiąt zawieszonych postępowań zostało scalonych w jedno śledztwo, co powinno wyeliminować ryzyko, że pewne aspekty działalności obozu lub niektóre z popełnionych w nim zbrodni pozostaną bez należytego podsumowania.

► [Cały wywiad na portalu IPN przystanekhistoria.pl](http://przystanekhistoria.pl)